

Takó so kemikarji po učenosti in skušnjah to spričevali; temu nasproti so pa drugi vinoredniki djali, de, če se moštu cukra dodá, se s tem vrata vsacimu družimu blojenju odpró; de vino naj bo tako, kakor ga Bog da; tako, kakor je na terti zraslo; de naj bo sam čist sók tertne jagode. Kér niso mogli to reč v imenovanim odločku do konca dognati, jih je zadnjič v velikim zboru 158 zoper 4 sklenilo: de vinam lepo čast in ceno ohraniti, ne gré nikoli in nikakor taciga — kar jim ni na terti zraslo — pridjati, in de kaj taciga primešati, mora oistro prepovedano biti. O velika čast in slava tako umnim in poštenim možakam! — Pa vendar prijazno bi jih mi poprašali, ali tudi žeplo na terti rase? — ali je tudi njenin sok? — —

Baron Babo piše v svoji nemški vinoreji, de so Rajnčanje od kraja vsi zoperni ožepljenju vina, in vendar na Rajnu jih še clo po njegovim lastnim uku, v pervim letu z nezdravim in smerdljivim žeplam po štirikrat pokadé. Kako je vender to, de takim tanjkovestnikom, kakor so se bili v Heilbronu zbrali, ni pri ti priložnosti še clo v glavo padlo, de se žeplo na terti ne prideluje! —

Na Rajnu so si od nekaj lét zaplodili veliko tertniga plemena, ki mu Klevenner pravijo; da se iz njega dobro gomizljivo vino kot šampanjar narejati. Zdaj pa so še le spoznali in prepričali se, de je bilo vmes dosti operhljivih ravenplemen, kar niso popred razumeli in na kar niso sperviga nič pazili; takó so v veliko škodo prišli, in bodo mogli za naprej, kakor so si dopovedali, v tacih rečéh bolj skerbni biti. — Tudi so sklenili, de Klevenner se mora v močán svet saditi, in de se ne sme spervič kaj preveč z zarodnim lesam obkladati.

Kar gosp. dohtarjevo Liebigovo šego vtiče, de bi se mošti brez tropín v velicih odpertih badnjih in v zlo hladnih hramih kuhali, je bilo sklenjeno: de nizke vina je práv po taki šegi kuhati, ne pa žlahnih, ktere bi utegnile po tacim kuhanji preveč zgubiti; pa vender so tudi rekli, de, kér je še premalo v teh rečéh storjenih skušinj, ne gré še nobene prave sodbe v tem narediti.

Sklenili so pa gotovo, de po gosp. Liebigovim priporočenji je práv dobro, tertam z rožjem — to je: kar se od tert odreže — gnojiti; kdor pa z drugim gnojem nogradu po verhu pognoji, in ga potem podkopá, ga zapravi ali zgubi dve tretjini, zakaj zgorí mu, ali z drugo besedo, zgine v zrak. Kdor hoče tertam gnojiti, mora nad njimi jamo ali grapo za gnoj skopati, de pride globoko v zemljo in de je dobro s perstjo zakrit.

V treh dneh dopoldne so zbrani vinoredniki pokusili tudi in razsodili dobroto 140 raznih Rajnskih vin; de vina dežele, v kateri so se sošli, in v kateri so jih gostili, so dobro pohvalili, to se mende tako vé; pa znano je vender tudi, de Rajnske vina so perve nemških dežel. —

Kakor jim je bilo lani predalječ v Gradec, jim bo tudi prihodnjič predalječ v Kíl, sklenili so le takrat z velikim zboram nemških kmetovavcov zediniti se, kadar jim bo tó práv priložno. De jih je veliki kmetijski zbor v Gradcu kot zgubljene ovčice z enim glasam nazaj k sebi za naprej povabil, in jim tako odločenje in postransko shajanje oistro prepovedal, si niso clo nič k sercu vzeli, marveč so se temu še posmehovali. Kdaj bo take razpertije konec? —

M. Vertove.

Gotovo sredstvo zoper stenice.

Vzemi volovskega žolča in pomazi z njim s kakim penzeljeam vse tiste kraje in razpoke, kjer kaj stenic čutiš, in pregnal jih boš, de ne boš vedil kdaj in kakó.

Hvala komur hvala gré.

Alojzi Göcel, podóbar, málar in zlatár v Krajnji je za farno cerkev v Motníku nov velki oltár s tabernakelnam vred takó mojstrovsko izdelal, de zasluži očitno pohvaljen biti. Posebno lepó, ne samó kar obraz, ampak kar tudi celo primero vtiče, so izdelane podobe svetnikov in dveh kerubimov poleg tabernakeljna.

Če pa zraven tega še povémo, de imenovani mojster pri svojim ravno takó terdnim kakor ličnim delu ne íše veliciga dobička in de je njegovo zadržanje vse hvale vredno, se gotovo spodobi, de mladiga slovenskiga mojstra v naših kmetijskih in rokodelskih Novicah po vrednosti pohvalimo in ga krog in krog priporočimo. Nam se je Alojzi Göcel z ravno pohvaljenim delam takó prikupil, de mu bomo še to leto obá stranska oltarja in novo prižnico delati dali.

Miha Braucher, fajmošter v Motníku.

Ognji na Krajskim.

V pretečenim mescu je bil na Krajskim v treh krajih oginj. V Orehku Novomeške komisije se je 6. maliga travna po nemarnosti otrók oginj pričel in pogorelo je več poslopij, le France Pavlič je imel svoje pohištva pri Graški družbi zavarovane. — 15. maliga travna je pogorel v Preloki Krupške komisije Jožefu Bubaču in pa njegovimu sosedu vinski hram; Bubač, je bil zavarovan, njegov sosed pa ne. — 23. maliga travna je v Dolenji vasi Planinske komisije pogorela Tomažu Prudiču hiša in hlev. Obé poslopji ste bile zavarovane; ročnimu obnašanju gospoda Benedikta Detonita z gasivno brizglo pa gré hvala, de nista Prudiču tudi pod in kozele pogorela. G.

Dopis iz Istrije.

Kér so nas šolski prijatli v Novicah že dostikrat nagovarjali, de bi večkrat kaj pisali, kar se v šolah po deželi godí, se priderzнем tudi jez Vam sledeče verstice pisati.

Če je kdo, ki zavoljo neutrudljiviga prizadevanja za blagor deželskih šol očitno hvalo zasluži, so, kakor cela okrajna vé, visoko častitljivi Ospiški tehant in šolski ogleda, gosp. Janez Železnikar. Mnoge opravila, ki jih imajo kot okrajni šolski ogleda in tehant, jim vunder niso na poti, de bi vsaki dan v šolo ne prišli in razun tega še štirikrat vsaki teden keršanskiga nauka v šoli ne učili. Veselje jih je viditi, ko se prijazno z otroci okvarjajo, jim lepe poduke dajejo, tudi mnoge sostavke Vaših za stare in mlade ljudi neprecenljivih Novic ali družih pristojnih bukvic razlagajo, ki si jih zaporedama v ta namen iz Ljubljane naročujejo. Vaše Novice so Oni razglasili po celi okrajni; in kaj se je zgodilo 8. dan pretečeniga mesca? V 12. in 13. listu v dopisu iz Tersta pohvaljeni komisár, gosp. Dominik Pikoli so prišli 8. dan pretečeniga mesca z dvema drugima komisijskima uradnikama v opravkih iz Kopra k nam, in gosp. tehant so jim po dokončanih pomenkih podali imenovana dva lista, rekoč: „berite popis vaših zaslug v Ljubljanskih Novicah!“ Veselo začudenje je bilo na obrazu gospoda komisarja viditi, in vsi ginjeni so prosili gosp. tehanta, de bi jim, kér niso popolnoma slovenskiga jezika vajeni, ta sostavek od besede do besede predstavili v nemški jezik. Gosp. tehant so ljudomilimu prijatlu šol prošnjo berž in radi spolnili, in drugi dan so v nemški jezik prestavljeni sostavek z obema listama Novic v Koper poslali. Kaj ne, de ste z veseljem zaslišali to prigodbo, ktera bo gotovo imela veliko veselih nasledkov za deželske šole! Blagor nam! zdaj sta dva goreča gospoda v Kopriški komisii, Ospiški tehant in gosp. komisár Pikoli, od kterih imamo pod